

VZTLAKOVÁ SÍLA V ZEMSKÉ ATMOSFÉŘE

1.

Průměrná hustota lidského těla je 945 kg/m^3 při nadechnutí a 1025 kg/m^3 při vydechnutí. Průměrná hmotnost ženy v České republice je $69,7 \text{ kg}$. Vypočítej, jaká vztlaková síla působí na Evu o průměrné hmotnosti při nadechu a při vydechnutí. Hmotnost vzduchu při nádechu zanedbojme. Vysvětli, proč je hustota těla při nádechu a vydechu jiná. ($g = 10 \text{ N/kg}$)

$$\rho_{\text{tělo}} = 1,25 \text{ kg/m}^3$$

Vysvětlení:

Hustota vzduchu je menší než hustota

prostov. těla, tedy organů a svalů na primární

funcky a sekundární funkce.

2.

V červnu 1783 bratři Montgolfierové jako první na světě vypustili balon, ve kterém byl horký vzduch. Později se balóny začaly plnit heliem a vodíkem. Vyhledej na internetu hustotu jednotlivých plynů a zapíš do tabulky. Vysvětli, proč se k plnění balónů užívají právě tyto plynů.

LÁTKA	HUSTOTA V KG/M ³
vzduch při teplotě 10°C	1,25
vzduch při teplotě 60°C	1,05
vodík	0,089
helium	0,179

Vysvětlení:

3.

Je možné, aby se člověk držící balónky na pouti vznesl do vzduchu? Vypočítej, kolik balónků o objemu 7 litrů plněných heliem by v ruce musela držet holčička o hmotnosti 40 kg , aby se začala vznášet. ($g = 10 \text{ N/kg}$)

$$m = 40 \text{ kg} \Rightarrow F_g = 400 \text{ N}$$

$$V = 223,464 \text{ m}^3 = 223464 \text{ l}$$

$$F_{\text{vzduch}} = V \cdot \rho \cdot g$$

$$223464 : 7 = 31923 \text{ balónků}$$

$$400 = V \cdot 0,179 \cdot 10$$

$$= 32000 \text{ bal.}$$

$$V = 400 : 1,79$$

MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ

TLAK PLYNU V NÁDOBĚ

1. Kotka vyplňovala za domácí úkol tabulkou, ale udělala v ní nějaké chyby. Urči, zda vypsané vlastnosti plynů jsou správné, a pokud ne, zkus je opravit.

DANÁ VLASTNOST	SPRÁVNĚ CI ŠPATNĚ	OPRAVA
Plyny jsou tekuté	✓	
Molekuly se neustále pohybují.	✓	
Plyny mají svůj stálý tvar.	✗	ne mají
Plyny nejsou stlačitelné.	✗	jsou
Plyny nemají volný povrch (hladinu).	✓	
Molekuly jsou vázány v krystalické mřížce.	✗	volně se pohybují
Síly působící mezi molekulami jsou velké.	✗	malé

2. Modře zakroužkuj hodnoty tlaku v nádobě, které označíme za přetlak.
 Červeně pak ty, které určují podtlak. Poté doplň text.

po	pr	pe	břoo po
50 000 Pa	300 kPa	0,2 MPa	428 hPa
po	pr	pe	0,031
500	80 kPa	500	500